

Muhulane

Nr 11 (264)

3. november 2011

Muhu leht

Noortekeskuse "kiired"

Muhulases ei ole ammu noortekeskuse teemal juttu olnud. Mitte, et uudiseid napiks, aga nagu tänapäeval moes, siis ajaks kirjutamise puudujäägi „kiire-kiire“ süüks.

Alates suvest juhatab noortekeskuses vägesid jälle vaid üks töötaja, kuna värskest 0,5 kohaga ametisse saadud noormees Robert Vahter pidi minema sõjaväekohustust täitma.

Suvine pea-eesmärk - töömaleva korraldamine - sai kenasti täidetud. Tervenisti 4 nädalat ja kokku 16 noorega. Tööd oli igasugust ja noored olid väga tublid! Meile tuli üheks nädalaks appi ja praktikale Tallinna Pedagoogilise Seminari noorsootöö tudeng Minna Raun, kes oli väga energiline, kohusetundlik ja töökas.

Tänan ka erinevaid tööandjaid. Eriti suur tänu Hellamaa kalmistuvahile Marko Reinvälile.

Suvi oli ka see aeg, mil Varaaida vara päris agaralt kasutati. Nii ongi mõned trummitaldrikud kahjuks ära väsinud ja pragudega - see aga tähendab väljaminekuid, sest katkiste muusikariistadega mängimine ei ole just lõbus ega hea. Pille kasutasid ansamblid Monstercouq, MintTaara ja Kuldsed Kellad. NAF ehk noorte omaalgatuslike projektidega sai suvelgi veidi tegeletud. Täpsemalt siis Lembitu Valdmetsa poolt juhitud diskosarja ja mudellismiringiga. Viimase NAF projekti idee autor Deinis Hütt aga

väsis ise projekti vedamisest ära. Nii pididki teised noored tema kohustused üle võtma.

Kokku viidi Muhu Noortekeskuse kaudu sel kevadel ja suvel läbi 6 NAF projekti: Lembitu Valdmetsa juhtis kahte projekti - Muhu Raadiot tutvustavat väliüritust ja diskosarja. Võistkondliku matka „Lembitu retk“ projekti juht oli Herman Annus Oidekivi; Motoringi võistluse projekti juht Henri Luik; Vene kultuuri õppepäeva projekti juht Emma Maltis ja mudellismi ringi projekti juhtis esialgu Deinis Hütt.

NAFiga puutusime kokku esimest korda ja kindlasti olid nii mõnedki puudujäägid põhjustatud vähestest kogemustest. 2011./2012. õppeaastal Muhu Noortekeskus ESF ehk Euroopa Sotsiaalfondi projektis osaleda ei saa (esimene võimalus avaneb taas 2012./2013. õppeaastal), kuid olen

noortekeskuse eelarvesse planeerinud NAF fondi, mille abil jälle oleks võimalik noorte projekte toetada. Loodan isiklikult, et projekte kirjutavad noored mõistavad järgmisel aastal võetud kohustusi ja vastutust paremini ning samuti on järgmine aasta meie pisikesele kogukonnale paremini teada, kes missuguse projektiga tegeleb ja seegi, mis asi see NAF on.

Muhu noor Lembitu Valdmetsa osales suvel aktiivselt maakondlikel ja vabariiklikel noortekogude kokkusaamistel (Manilaiul meedia-koolitusel ja osaluskogude suvekoolis). Loodetavasti on sellest abi Muhu Noortevolikogule, kes näib seni suvepuhkusel olevat.

Kaks jalgrattasõitu sai suvel kah tehtud - nimelt öised sõidud Muhumaal. Reisiseltskond mõlemal korral ülihää ning järgmise aasta suuremat sorti matka plaanid osaliselt juba paigas.

Sügisel alustasime taas ringidega. Noortekeskuses on hetkel neli ringi – trummiring, spordiring, motoring ja stuudioring (stuudioring tegeleb ühtlasi YoBaNa projektiga). Stuudioringi all tegutsenud Muhu Raadio tegevus on ajutiselt seiskunud, kuid loodame ka raadioga millalgi taas alata. Lähiajal sooviks alustada veel loovusringiga, kus tegeldaks ettevõtluse, mängude, projektide ja kõige muu põnevaga.

Sügisel alustasime taas noortekoosolekutega. Noortekeskuse tegevus lähtub demokraatia põhimõtetest ehk siis noorte arvamused ja soovid on olulised ja keskuse tööd suunavad. Koosolekutest osavõtt ei eelda, et kuuluksid aktiivi, noortevolikokku või kuhugi mujale. Kõik on oodatud. Ka saja-aastased noored! Viimasel koosolekul oli põhiteemaks motoringi tegevus – mured ja rõõmud.

Järg lk 3.

Motoring oma selle aasta "saaki" demonstreerimas.

ISSN 1736-289X

3. oktoobril sündis Eva-Maria ja Alvar Kaasiku perre **Lisett** Kaasik.

8. oktoobril sündis Mihkel ja Eveli Jürissoni perre **Mattias** Jürisson.

21. oktoobril sündis Pille ja Tambet Tamme perre **Mart** Tamm.

Vana maamaja päevad

2011. aasta sügise maamajade omanikke ja spetsialiste koondavate sündmuste teemadeks on vana maamaja sisekliima ja biokahjustused - niiskus, õhupidavus, õiged renoveerimis- ja küttelahendused, satikad ning seemned sinu majas.

Saaremaal laupäeval,

12. novembril al. kell 11.45
Mihkli talumuuseumis

Registreerumine:
mihkli@muuseum.tt.ee või
aune.mark@evm.ee kuni 11. novembrini.

Tallinnas laupäeval,

19. novembril al. kell 11
Eesti Vabaõhumuuseumi
Kolu kõrtsis

Registreerumine:
aune.mark@evm.ee kuni 16. novembrini. Registreerumine tagab tasuta sissepääsu muuseumisse ja eina.

Karl Lõbus - tehnikaspordi meister

19. septembri Meie Maa andis teada, et 10. septembril toimus Eesti rolleriliiga 2011. aasta hooaja viimane võistlus Rapla kardirajal.

Võistlus oli rahvusvaheline, kuna kohal oli ka Läti Vabariigi rollerisõitjate paremik.

Scooter 70 sport klassis võitis võidu Muhumaa noormees Karl Lõbus.

Ka Rolleriliiga hooaja kokkuvõttes tuli 2-T racing klassis Eesti meistriks Karl Lõbus (sõitis Autofrend Teamis).

Volikogu 19. oktoobri istungilt

- Koguva sadama kinnistul määrati sadama nimeks Koguva sadam.

- Kinnitati Muhu valla kohalike teede nimekiri.

- Võeti vastu määrus (nr 54) kohanime määramise korra kohta Muhu vallas.

- Muudeti sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise korda.

- Muudeti Muhu valla koerte ja kasside pidamise eeskirja.

- Asutati Muhu valla lemmikloomade register, võeti vastu selle põhimäärus.

- Pikendati Muhu valla arengukava kehtivusperioodi.

Volikogu muutis sünnitoetuste maksmise korda

Muudatusega sünnitoetuste maksmise korras soovitakse kindlustada lapsevanema piisav seotus Muhu vallaga ja tagada, et isiku poolt oma elukoha registreerimise eesmärgiks ei kujuneks pelgalt sünnitoetuse jm toetuste ja hüvede saamine.

Sünnitoetust makstakse lapse sünni korral Muhu vallas igal juhul sõltumata sellest, kas mõlemad vanemad või üks vanem on Muhu valla elanik. Erinev on sünnitoetuse määr - 100% kui mõlemad vanemad on Muhu valla elanikud või üksikvanem on Muhu valla elanik, ja 50%, kui üks vanematest on Muhu valla elanik.

Elukoha andmed rahvastikuregistris on aluseks ka kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel ning füüsilise isiku tulumaksu laekumisel. Kuna sünnitoetust makstakse eelarvesse laekuvatest maksudest, on igati põhjendatud ka soov tagada Muhu valla haldusterritooriumil elavate isikute tulumaksu laekumine Muhu valla eelarvesse.

Triin Valk

Muhu valla sotsiaalnounik

Vallavalitsuse istungitelt

11. oktoober

Väljastati ehitusload OÜ-le Eesti Energia Jaotusvõrk

- Kallaste k Joosepi mü elektrivõrguühenduse rajamiseks

- Liiva kapptelefonijaama elektrivõrguühenduse ehitamiseks vastavalt tööprojektile.

Väljastati kasutusload OÜ-le Eesti Energia Jaotusvõrk

- Põitse alajaama Põitse 0,4 kV fiidri pinge parendamisele ning

- Piiri kapptelefonijaama

- Mõisaküla Mihkli

- Suuremõisa k Mardi

- Mõisaküla Saarkopli

- Kallaste k Kadaka

- Levalõpme k Vahtra-Saadu

elektrivõrguühendustele.

Vaadati läbi volikogu eelnõud.

18. oktoober

Kinnitati projekteerimistingimused

- Nõmmküla Seene mü elamu ja abihoonde ehitamiseks,

- Pädaste k Leena mü elamu ehitamiseks.

Väljastati kirjalik nõusolek

- Soonda k Jüri-Aadu mü lambalauda rajamiseks,

- Lõetsa k Nurga mü puurkaevu rajamiseks.

Väljastati ehitusluba

- Suuremõisa k Mardi mü sauna ehitamiseks,

- OÜ-le Eesti Energia Jaotusvõrk Võiküla Mäe mü elektrivõrguühenduse rajamiseks.

Anti kasutusload OÜ-le Eesti Energia Jaotusvõrk

- Pärase k Matsi mü elektrivõrguühendusele,

- Lõetsa k Lõetsa alajaama fiidri F2 pinge parendamisele.

Väljastati kaevetööde luba OÜ-le Tempore

- Võiküla Mäe mü

- Kallaste k Joosepi mü elektrivõrguühenduste rajamiseks.

Anti nõusolek jätta maa riigiomandisse Kallaste k Jõemetsa (maatulundusmaa).

Muhu Noortekeskuse teenuste, tarvikute ja ruumide rendi hinnad

Vallavalitsuse korraldusega nr 323 kehtestati alates 1. oktoobrist Muhu Noortekeskuse pakutavatele teenustele ja tarvikutele järgmised hinnad:

1. Bändiruumi teenused

1.1.1 bändiproovi liikmemaks 26 eurot aasta

1.1.2 ruumide kasutamine puhkepäevadel, pühadel 2 eurot tund

1.1.3 trummipuldade ja kaablite laenutamine 3 eurot kord

1.2 Studio MSN teenused

1.2.1 studio ja bändiruumi kasutamine 2 eurot tund

1.2.2 studio kasutamine koos juhendajaga 4 eurot tund.

2. Kehtestada Muhu Noortekeskuse VARAAIT tarvikutele järgmised rendihinnad:

2.1 Trummid/ tarvikud

2.1.1 baas-pakett (trummid + taldrikud + statiivid) 25 eurot ööpäev

2.1.2 üksikud tarvikud 2 % tarviku omahinnast

2.2 Kitarrid/ tarvikud

2.2.1 baas-pakett (basskitarr + võimendi + elektrikitarr + võimendi) 25 eurot ööpäev

2.2.2 üksikud tarvikud 2 % tarviku omahinnast

2.3 Mikrofonid/ tarvikud

2.3.1 baas-pakett (3 mikrofoni + 3 statiivi) 25 eurot ööpäev

2.3.2 üksikud tarvikud 2 % tarviku omahinnast

2.4 Studio/ DJ

2.4.1 baas-pakett (vinüülplaadimängijad + kõrvaklapid + mikseripult) 25 eurot ööpäev

2.4.2 üksikud tarvikud 2 % tarviku omahinnast

2.5 Võimendid/ kõlarid

2.5.1 baas-pakett (kõlarid + võimendi) 25 eurot ööpäev

2.5.2 üksikud tarvikud 2 % tarviku omahinnast

2.5 Leppetrahv VARAAIT tarvikute mittetähtaegsel tagastamisel 10 eurot tund

2.6 Juhtmete laenutamine 3 eurot tükk

2.7 Bändivarustuse pakett (kitarrid + võimendid + trummid + kõlarid) 64 eurot ööpäev

2.8 Foto- ja videotarvikud 20 eurot ööpäev

2.9 Esitlustehnika 20 eurot ööpäev

2.10 WII pakett (puldid + mängud) 15 eurot päev.

3. Kehtestada Muhu Noortekeskuse ruumide rendi hinnad järgmiselt

3.1 ruumide rent 2 eurot tund

3.2 ruumide rent 20 eurot päev.

Vallavalitsuse ja volikogu istungite protokollid, otsused, määrused ja korraldused on kättesaadavad internetist www.muhu.ee - dokumendid - dokumendiregister.

Vanu pilt Muhust

Ühismaa kolhoosi pensionäridest 1960. aastate alguses Hellamaa kultuurimajas tehtud pilt. Need taadid ja memmed olid need, kes kandsid kolhooside asutamise kõige suuremat raskust. Muhu Muuseum on tänulik hr Ilmar Põldemale, kellelt foto ja info pärineb.

Esimene rida, vasakult:
 1. Oina k. Tänavsuu Iisa (Vaher)
 2. Soonda k. Jaagu Sinaida (Sugul)
 3. Oina k. Jaani Iisa
 4. Soonda k. Jaani Aadu Leena (Elena) (Targem)
 5. Soonda k. Kaigu Tähvena Juula (Naaber) *1967
 6. Liivalt Jüri Iisa (Raissa Saaremäel)
 7. ?
 Teine rida, vasakult:
 1. Hellamaa k. Kesküla Juula (Kesküla)
 2. Võlla as. Pärdi Tiina (Aljas)

3. Võlla as. Saadu Sass (Vaske)
 4. Soonda k. Kaigu Tähvena Joosep (Naaber) 1882 – 1976
 5. ?
 6. Hellamaa k. Liivaaugu Senni (Tustit)
 7. Korista (neli peret) Mihkli Juula (Müüripeal)
 Kolmas rida, vasakult:
 1. Hellamaa k. Mäe Leena (Saar)
 2. Pärase k. Jaanimäe Juula (Keerd)
 3. ?
 4. Mäla k. Uuemardi Juula (Noor)
 5. Mäla k. Põlluvälja Raissa

(Agar)
 6. Soonda k. Ruusiaugu Liide (Liidia) (Sooart)
 7. Hellamaa k. Kasevälja Irina (Kask)
 Neljas rida, vasakult:
 1. Võlla k. Kansi Tiina (Ait)
 2. Mäla k. Andruse Mann (Metsaalt)
 3. ?
 4. Võlla k. Sepa Hansu Liina (Maltis)
 5. ?
 6. Hellamaa k. Võitma Juula (Sõrm)
 7. Pärase k. Välja Riina

(Ausmeel)
 Viies rida, vasakult:
 1. ?
 2. ?
 3. Pärase k. Mihkli Iisa (Arumäe)
 4. Mõega k. Mardi Marta (Kirss)
 5. Võlla k. Ärma Salme (Õue)
 6. Kuivastu k. Peedu Iisa (Äkke)
 7. ?
 Kuues rida, vaskult:
 1. Tuusti k. Ranna Mihkel (Pruul)
 2. Soonda k. Mihkli Juula (Väärtnõu)
 3. Hellamaa k. Mäe Madis (Saar)
 4. Tuusti k. Matsi Ivan (Tamm).

Ehtekoda Hellamaal

22.oktoobril toimusid üle Eesti igas maakonnas EHTEKOJAD. Saare maakonnas sai teoks kaks ehtekoda - Kuressaare kultuurikeskuses ja Muhumaal Hellamaa külakeskuses. Kuressaares olid kokku tulnud ehte valmistajad üle kogu maakonna.

Muhulased osalesid Kuressaare ehtekojas ja Hellamaal. Ehtekoda andis väga suurt inspiratsiooni. Käsitööselti liikmed valmistasid tikandiga kaunistatud peaehteid, käevõrusid ja kõrvarõngaid. Hellamaal sai pärlüssi heegeldada ja fimosavist ehteid valmistada. Kohalikud naised tõid kodudest oma vanad ja erilised ehted näitusele ning Eda Maripuu

rääkis vanadest ehetest ja nende kandmisest.

Täna kõiki, kes aitasid kaasa selle toredate ürituste toimumisele

ja samuti tänud toetajatele - Rahvakunsti ja käsitööliit, Rahvakultuuri selts ja Muhu käsitööselt Oad ja Eed.

Tiina Jõgi

Vaktsineerima

Epidemioloogilisest olukorrast tingituna ja juhitud seadusandlusest pööratakse tähelepanu täiskasvanute difteeria-teetanuse revaktsinatsioonidele, mida on riiklikus immuniseerimise kavvas ettenähtud teostada iga 10 aasta järel (alates vanusest 25-26 aastat) ja traumajärgselt teetanuse vastu immuniseerida vastavalt viimasest revaktsinatsioonist möödunud ajale ja haava iseloomule.

Viimane täiskasvanute massrevaktsineerimine difteeria-teetanuse vastu toimus aastatel 1992-94. Kuna massrevaktsineerimisest on möödas üle 10 aasta, siis suur hulk elanikkonnast on kaitsetu nii difteeria kui ka teetanuse suhtes.

Vaktsiin on tasuta. Võtke kontakti oma perearstiga.

Terviseameti Lääne talitus

"Täitsa lõpp"

Koht: Muhu Noortekeskus
Aeg: 11.11.2011 kell 20:11
Pilet: 3 eurot - tavapilet
2 eurot - õpilane, tudeng,
õpetaja, pensionär, ajateenija.

Piletid saadaval Piletilevis ja enne seansi algust kohapeal.

Tule ja tunne end siin kodusel! Võid ka oma lemmik-filmi-vaatamise-padja või -kaisukaru kaasa võtta! :=)

Film on märgistusega MS12 ehk mitte soovitatav alla 12-aastastele.

NB! Peale filmi „Täitsa lõpp“ linastust on kõigil huvilistel võimalus vaadata Eesti-Iiri *playoff* mängu.

Tähelepanu! Käsitööselt sõidab **12. novembril** Muhu valla bussiga Tallinna **mardi-laadale**. Bussis on veel vabu kohti. Huvilistel võtta ühendust Tiina Jõgi'ga tel. 5163 773.

Reedel, 25. novembril
kell 18.00-20.00 toimub

KIRBUTURG

HELLAMAA
KÜLAKESKUSES

Ootame kõiki ostma - müüma
- vahetama
Lisainfo: tel 56 646 773.

Alates

1. novembrist 2011
Liiva postkontoril
uued lahtiolekuajad:

E T K R 9:00-15:00

N 9:00-17:00

L P suletud

Kirikuteated

EELK Muhu kogudus

Teenistused Muhu Katariina kirikus **pühapäeviti kell 11.**

Koguduse hooldajaõpetaja Hannes Nelis, tel 52 91 881,
hannes.nelis@eelk.ee

Diakon Aare Luup, tel 56 903 327, aare.luup@gmail.com

Koguduse uudised ja uuemad teated leiad interneti-aadressilt www.eelk.ee/muhu

EAÕK

Suured pühad talvekuul (hingedeajal):

21. november - Jumala-sünnitaja templisseviimise püha (Leemeti-Maarjapäev)

15. novembrist algab jõulu-paast.

Rinsi

5. novembril kl 10 jumalik liturgia ja palvus hingede eest.

Hellamaa

19. novembril kl 10 jumalik liturgia ja palvus hingede eest.

Liiva hooldekodu

19. novembril kl 13 jumala-teenistus, palvus hingede eest.

Rahulikku hingedeajaga!

Preester Andreas Pöld, tel 45 33743, 56 606 703, e-post andreas.pold@mail.ee

Jõulukuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Amanda Saar	93 (13.12)	
Antonina Laheäär	93 (20.12)	
Akiliina Kolk	90 (15.12)	
Armilde Naaber	89 (17.12)	
Manivald Öue	86 (14.12)	
Oskar Saarkoppel	85 (12.12)	
Milda Räim	85 (24.12)	
Silvi Grigorovitsh	84 (2.12)	
Vaike Väärtnõu	83 (5.12)	
Harald Väärtnõu	83 (28.12)	
Harald Kreen	80 (2.12)	
Maimu-Miralda Arumäe	80 (4.12)	
Juta Pajuniit	80 (16.12)	Ado Toomsalu 65 (30.12)
Haljand Naaber	75 (27.12)	Georg Keert 60 (3.12)
Ants Lasn	65 (16.12)	Villu Kaljula 60 (23.12)

Palju õnne!

Segakoor Nooruse kontsertturnee jõuab ka Muhusse

1959. aastal asutatud segakoor Noorus Tallinnast teeb oma traditsioonilise kontsertturnee nimega „Unustatud lavad“ selle aasta 11.–13. novembril Hiiu- ja Saaremaal ja Muhumaal. Koor annab viis tasuta kontserti: Uuemõisas Läänemaal, Kõrgessaare ja Suuremõisas Hiiu- ja Saaremaal ja Liival Muhumaal.

„Unustatud lavad“ on Nooruse koori 2003. aastal alguse saanud projekt, kus ühe nädalavahetuse jooksul anname tasuta kontserte eri valdades või maakondades. Enamik koorimuusikakontserte leiab Eestis aset suuremates linnades: Tallinnas, Tartus, Pärnus või Jõhvis. Maaelanikel, meie projekti peamisel sihtrühmal, ei ole tihti vahemaa või kulukuse tõttu võimalik neist osa saada. Noorus on võtnud südameasjaks käia igal sügisel mööda Eestimaa väiksemaid paiku, viia sinna laululusti ning anda ka Nooruse lauljatele võimalus esineda paikades, kuhu tavaliselt esinema ei satuta. Samuti loodame, et „Unustatud lavade“ projekt aitab tõmmata ka teiste kultuuritegelaste ja organisatsioonide tähelepanu vähekasutatud maa-kontserdipaikadele. Siiani on Noorus jõudnud Ida-Viru, Lääne, Viljandi, Jõgeva, Tartu, Harju ning Põlva maakonda.

13. novembril kell 15.00
Muhu põhikoolis
Muhumaal

Kontsert on tasuta.

Tänavune „Unustatud lavade“ tuur kannab alapealkirja „Popp läbi aja“. Esitame läbi aegade unustamatuid poplugusid, nii Nooruse repertuaari viimaste aastakümnete lemmikuid kui ka uuemate populaarsete seadeid. Enamik laule on rahva seas tuntud ja armastatud: valikus on mitmete Eesti ja väliseliloojate looming (Raimond Valgre, Peter Gabriel, Richard Rodgers) ning tuttavad lood sellistelt esitajatelt nagu Orelipoiss, Smilers, Genialistid, The Beatles ja ABBA.

Marilis Aasa

Segakoor Nooruse president

Reklaam Muhulases

- reakuulutus (kuni 200 tähe-märki) - 3 eurot, Muhu valla eraisikule tasuta;

- moodulreklaam valla elanikust FIEle ja eraisikule - 50 %; Muhu ettevõtjale - 25 %; **mitte-tulunduslikele organisatsioonidele kuni 2 moodulit tasuta**, iga järgmine moodul - 50 %.

Vt lähemalt www.muhu.ee - Ajaleht.

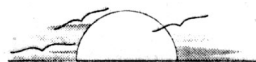
Järgmise lehenumbri materjalid on oodatud **4. detsembri** õhtuni.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee

Muhulane ilmub üks kord kuus.
Internetis www.muhu.ee - Ajaleht
Trükitud Saarte Trükikojas 450 eks.
Hind 30 eurosent

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkusid

7. oktoobril lahkus 66-aastane **Helmu Muld**.

12. oktoobril lahkus 77-aastane **Regina Ots**.

18. oktoobril lahkus 55-aastane **Raivo Õige**.

Tunneme kaasa omastele!